

10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 10 20 30 40 50

0 mm

Lars Oftedals

eller

den store Sædelighedsprædikantens

Vise

Hvis Motto er:

„Et afskyeligt Liv i Synd.“

Eftertryk forbydes og indskjærpes.

Olaf Rangseters Accidenstrykkeri, Fredriksstad.

O. Borgs Forlag.

Lars Oftedal jeg prise vil, og hvad han hæver gjort,
Det kun blir hans Gjerning, som hver en nu har spurgt.
Thi slig „Guds Mand“ blev sjelden født i hele Norges Land,
Og derfor vil jeg synge høit hans Lov rundt Fjeld og Strand.

Og Massen dyrked Oftedal som Afgud mange Aar
At føre Folkets Tale paa Stortinget han faar.
Han høstet Gods og Guld og sidst han grundet en Avis,
Da fik han og politisk Magt og kunde give Ris.

Han gjetet pent sin faarehjord rundt i Stavanger By,
Og alle smaa Lammene han stadig bar i Ly.
Han trykked dem indtil sit Bryst lig'som en Hyrde god,
Og stelled med de stakkels Smaa saa godt han det forstod.

Han lærte dem saa mangen Ting, den Sag var nok saa grej,
At følge sin Hyrde paa Sædelighedens Vei.
Han bygged for dem pene „Hjem“ langt bort fra Synd og Last,
Saa at de frededes for Folks vulgære Øiekast.

Sultanen ved sit Harem ei holdt bedre Vagt, end han
Holdt ved sine Stiftelser, derfor var han Mand.
Og Gud velsignede hans Jag og alt var Lys og Fred,
Men saa kom der et Tordenveir og Lynet det slog ned.

Og lynet ramte Oftedal, netop da han stod bedst,
Da pludselig endte han Bamen sin som Præst.
Han havde ført „et Liv i Synd“ og derfor blev han dømt,
Men hvad gjør det, om hundre Aar, da er den Sagen glemt.

Hvis nogen gjerne vide vil, hvori hans Synd bestod,
Da kan jeg Dig svare med disse Skaldens Ord:
„Kun Dere ved det, Dere kun, som ved, hvad Elskov er“,
Det er s'gu ei saa greit at staa mod Kjærlighed især.

Samvittigheden er en Orm, som ingen taale kan,
Især hvis den ond er, da kvæler den sin Mand.
Og Venskab er en nyd'lig Blomst, der dufter Dag fra Dag,
Den taalder alt og glemmer alt og gjør den Vilde spag.

Nu havde Oftedal en „Ven“, paa hvem han stodele,
Men Vennen af Venskabet lutredes — og se:
En vakker Dag, saa blev han ren som Salighedens Mænd
Og saa at Oftedal var sort — sort som en Feiersvend.

Samvittigheden raaber nu i Mandens rene Sjæl:
„Nu er det høi Tid, vi slaar Oftedal ihjel.
Hans Ry som sæd'lig Prædikant maa dog en Ende faa.
Du maa ei bie længer nu, til Bispen maa Du gaa.

Thi gaar Du ei til Bispen strax, saa blir det aldrig af,
Du glemt blir og navnløs Du gaar ned i Din Grav.
Thi Oftedal staar i Din Vei, det kan Du nok forstaa.
Og derfor maa han ryddes væk — den Store af den Smaa.

Nu Valge-Striden er begyndt, nu er den rette Tid.
Jeg synes hvor Høire skal rose denne Strid!
Man ved ei, Bispen længe har eiet Kundskab om hans Synd,
Du slaar et Slag for Høires Sag, der nu er bleven tynd.”

Og Vennen skrev til Biskopen om Oftedals Bravør,
Om alle smaa Lammene, han bort til „Hjemmet“ før!
At Oftedal var altfor øm ved disse stakkels Smaa,
Og meget mer om Kjærlighed, som ikke trykkes maa.

Naar Bispen Brevet læst tilslut — han voxed ud en Fot;
Thi Høire-Mandens Udsigt blev nu ei sort som Sot.
Nu skulde Oftedal faa Dask, det var jo ogsaa ret,
Og saa gjør han ei mere Ondt for Høires vise øt.

Malisen vide vil, at denne Ven af Oftedal,
Der skrev hen til Bispen og stiftede Skandal,
Var kun fingered, men at Bispen selv var den Person,
Der vilde styrte Oftedal flugs ned fra Himmelbroen.

Et Møde blev bevilget da i Byen Kristianssand,
Der skal den Guds Manden ha seilt sit Skib i Land.
Et Tal af anonyme Breve fløi til Bispen ind,
Thi nu i Hast Skandalens Seil blev fyldede af Vind.

Her nøder Bispen Oftedal at tage Afsked strax,
Thi saa skal jo Sagen faa smelte ud som Voz.
Men Oftedal han foretrækker enda Rigsskandal
Og holder en gemytlig Tale i St Petri Hal.

Ja dette Folk, som før i ham en mætig Størrels saa,
I Kirken han bad om Tilgivelse at faa.
Forsamlingen da reiste sig alt ved et givet Tegn,
Og derved havde den da sagt, at intet var i veien.

Og denne „Petri Komedie“ nu Rygtets Vinger faa't,
Den faaet Kommentarer af meget smaat og godt:
At „Petri Stol“ er ledig nu paa vestre Norges Kyst,
At Pladsen nok er værd at ha for den, som kun har Lyst

Den oftedalske Stiftelse skal ha en ny Sultan,
Det har Bisen ønsket — „men ei en ligedan“,
Som ogsaa trykker altfor haardt de dydige smaa Lam;
Thi da blir Sagen gal igjen — og ilde gik det ham.

Hvad er det dog, som drevet har Lars Oftedal i Læ?
Hvad var det, som gjorde ham til en Størrelse?
Hvad er det som har dannet Verdens fleste Stordaads Mænd?
Ja, det er Tragten efter Gunst — men sidst dog Lidelsen.

Min Vise jeg nu slutte vil, den blev vist altfor lang,
Men saa var der ogsaa et Emne til en Sang.
Og Sluttet af min Visestump, den er jo nok saa pen:
„Hvis Du selv uden Synd er skabt — kast saa den første Sten!“